

AKADEMIA MUZYCZNA W KRAKOWIE

Nazwa przedmiotu: INSTRUMENT GŁÓWNY – ORGANY			Kod przedmiotu:
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY			Data 1.10.2019
Nazwa kierunku: INSTRUMENTALISTYKA			
Forma studiów: STACJONARNE		Profil kształcenia: OGÓLNOAKADEMICKI	Status przedmiotu: OBOWIĄZKOWY/KIERUNKOWY
Specjalność: GRA NA ORGANACH			Rok / semestr: I – III / 1 - 6
Języki nauczania przedmiotu: POLSKI, ANGIELSKI, FRANCUSKI, NIEMIECKI, ROSYJSKI, WŁOSKI	Forma zajęć: WYKŁAD	Rodzaj zajęć: INDYWIDUALNE	Wymiar zajęć: 180 godzin
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Dariusz Bąkowski-Kois		
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Dariusz Bąkowski-Kois prof. Andrzej Białko dr Daniel Prajzner prof. Mirosława Semeniuk-Podraza prof. dr hab. Marcin Szelest		
Cele przedmiotu	<p>1. W zakresie umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opanowanie i publiczne wykonywanie reprezentatywnego repertuaru organowego w różnych stylach; – umiejętność opracowania i realizacji własnych koncepcji artystycznych; – przyswojenie prawidłowej postawy i technik gry na instrumencie; – opanowanie metod efektywnego ćwiczenia; – opanowanie umiejętności szybkiego czytania nut; – przygotowanie do współpracy z innymi muzykami w różnego rodzaju zespołach, w szczególności w zakresie umiejętności opracowania własnej partii, prawidłowej oceny jej roli oraz umiejscowienia jej w dziele muzycznym; – przygotowanie do występów publicznych pod względem technicznym, interpretacyjnym i emocjonalnym. <p>2. W zakresie wiedzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaznajomienie się z podstawowym repertuarem organowym, jego zróżnicowaniem stylistycznym; – znajomość elementów wykonywanych dzieł muzycznych i ich wzajemnych relacji oraz wzorców budowy formalnej tych utworów; – znajomość podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki organowej, stylów i gatunków muzycznych wraz z reprezentatywnymi dla nich dziełami; – znajomość różnych tradycji wykonawczych; – znajomość podstawowych zagadnień związanych z budową, sposobem funkcjonowania i rozwojem historycznym organów; – orientacja w podstawowych problemach technicznej ewolucji organów i wynikających z niej zagadnień rejestracyjnych; – orientacja w piśmiennictwie dotyczącym wymienionych powyżej zagadnień. 		
Wymagania wstępne	Zdanie egzaminu wstępnego na studia licencjackie na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej w Krakowie w specjalności gra na organach.		
	Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Odniesienie efektów do PRK
Wiedza (W)	Ins1aK_W01	zna podstawowe zasady dotyczące realizacji prac artystycznych oraz zasady dotyczące środków ekspresji i umiejętności warsztatowych;	P6S_WG

	Ins1aK_W02	zna podstawowy repertuar związany ze swoją specjalnością oraz podstawową terminologię muzyczną;	P6S_WG
	Ins1aK_W03	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii muzyki oraz orientuje się w dotyczącym tej problematyki piśmiennictwie, a także zna style i gatunki muzyczne wraz z reprezentatywnymi dla nich dziełami oraz związane z nimi tradycje wykonawcze;	P6S_WG
	Ins1aK_W04	zna kontekst języka harmonicznego poszczególnych epok i stylów;	P6S_WG
	Ins1aK_W07	zna trendy rozwojowe dziedziny instrumentalistyka właściwe dla studiowanej specjalności;	P6S_WG
	Ins1aK_W09	zna budowę, sposób funkcjonowania i rozwój historyczny instrumentu związanego z jego specjalnością, a także orientuje się w dotyczącej go problematyce technologicznej;	P6S_WG
	Ins1aK_W10	jest świadomy powiązań i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami programu kształcenia;	P6S_WG
	Ins1aK_W12	dysponuje podstawową wiedzą o współczesnym życiu artystycznym i naukowym w zakresie studiowanego kierunku;	P6S_WG
	Ins1aK_W13	posiada w podstawowym zakresie wiedzę dotyczącą prawa autorskiego i prawa związanego z zarządzaniem własnością intelektualną;	P6S_WG
	Ins1aK_W14	dysponuje wiedzą dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, uprawniającą do nauczania na poziomie i w zakresie zgodnym z obowiązującymi rozporządzeniami;	P6Z_WT P6Z_WZ P6Z_WO
Umiejętności (U)	Ins1aK_U01	potrafi opracowywać i realizować własne koncepcje artystyczne oraz dysponuje środkami niezbędnymi do ich realizacji;	P6S_UW
	Ins1aK_U02	posiada podstawowe umiejętności do interpretacji związanego z jego specjalnością reprezentatywnego repertuaru w różnych stylach;	P6S_UW
	Ins1aK_U03	przyswoił sobie prawidłową postawę oraz technikę (techniki) gry na instrumencie i potrafi operować aparatem gry w sposób efektywny;	P6S_UU P6S_UW
	Ins1aK_U04	opanował metody efektywnego ćwiczenia i umie pracować w znacznym zakresie samodzielnie;	P6S_UU P6S_UW
	Ins1aK_U06	opanował technikę gry na instrumentach klawiszowych oraz podstawowy zakres repertuaru leżący w granicach jego umiejętności;	P6S_UU P6S_UW
	Ins1aK_U07	osiągnął taką biegłość w czytaniu nut, że czytając a vista rozumie muzykę, a podczas przygotowania dzieła muzycznego korzysta z tej umiejętności w celu przekazania dzieła muzycznego w pełni;	P6S_UW
	Ins1aK_U09	posiada umiejętność słyszenia harmonicznego;	P6S_UW
	Ins1aK_U10	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrytmicznych, aspektów wykonawczych, rozpoznawania zjawisk harmonicznym charakterystycznych dla różnych epok oraz tworzenia struktur harmonicznym w poszczególnych stylach;	P6S_UW
	Ins1aK_U14	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wiek;	P6S_UW
	Ins1aK_U15	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki;	P6S_UW
	Ins1aK_U16	umie realizować własne działania artystyczne oparte na zróżnicowanych stylistycznie koncepcjach wynikających ze swobodnego i niezależnego wykorzystywania wyobraźni, intuicji i emocjonalności;	P6S_UW
	Ins1aK_U18	posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny dzieła muzycznego;	P6S_UW
	Ins1aK_U22	potrafi zastosować formy zachowań i reguły komunikacji związane z występami publicznymi;	P6S_UK

	Ins1aK_U23	posiada podstawowe umiejętności w zakresie improwizacji bądź kształtowania i tworzenia muzyki poza zapisem nutowym;	P6S_UW
	Ins1aK_U24	ma przygotowanie do uczenia w zakresie studiowanego kierunku studiów i specjalności na różnych poziomach edukacji muzycznej;	P6Z_UI P6Z_UO P6Z_UU
Kompetencje społeczne (K)	Ins1aK_K01	potrafi gromadzić, analizować i interpretować potrzebne informacje;	P6S_UU P6S_KR
	Ins1aK_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce - wynikające z wykorzystania wiedzy i wyobraźni twórczej;	P6S_KK
	Ins1aK_K03	potrafi organizować pracę własną i zespołową, w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów;	P6S_KK
	Ins1aK_K04	jest zdolny do samooceny i konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojętej kultury;	P6S_KK
	Ins1aK_K05	jest zdolny do formułowania własnych sądów i przemyśleń w zakresie tematyki społecznej, naukowej, estetycznej i etycznej oraz umie z nich korzystać we własnej pracy artystycznej;	P6S_KO P6S_KR
	Ins1aK_K06	dobrze komunikuje się w obrębie społeczności i własnego środowiska;	P6S_KO P6S_KR
	Ins1aK_K07	posiada umiejętność pracy zespołowej oraz integracji z innymi osobami w różnych przedsięwzięciach, formułowania myśli, przekazywania informacji i idei oraz prezentowania problemów w sposób zrozumiały zarówno dla odbiorców profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, a także zastosowania technologii informacyjnej;	P6S_KO P6S_KR
	Ins1aK_K08	adekwatnie promuje i prezentuje własną działalność artystyczną w oparciu o przepisy prawa autorskiego;	P6S_WG
	Ins1aK_K09	adaptuje się do nowych lub zmiennych okoliczności, które mogą pojawiać się podczas wykonywania pracy artystycznej;	P6S_KO P6S_KR
	Ins1aK_K10	efektywnie wykorzystuje wyobraźnię, intuicję, twórczą postawę i samodzielne myślenie w obliczu konieczności rozwiązywania problemów.	P6S_KK

TREŚCI PROGRAMOWE

Semestr I, II, III, IV, V, VI

Kształcenie opiera się na dobranym indywidualnie dla każdego studenta programie, uwzględniającym jego uzdolnienia, redyspozycje i zamiłowania, umiejętności techniczne, zdolności opanowania repertuaru i inne cechy osobowości. Treści kształcenia ułożone są następująco:

- zagadnienia z zakresu techniki gry na organach i jej zastosowania do interpretacji dzieła muzycznego (m.in. praca nad aparatem gry na instrumencie, dawne i nowe techniki gry na organach, różnorodne rodzaje artykulacji, umiejętność gry na pedale, obsługi żaluzji i samodzielnej zmiany rejestracji podczas gry);
- pogłębianie umiejętności w zakresie czytania a vista;
- rozwijanie wyobraźni muzycznej i ogólnej;
- rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy (doskonalenie procesu ćwiczenia, przechodzenia od realizacji celów cząstkowych do zagadnień bardziej złożonych, techniki szybkiego opanowywania repertuaru);
- przygotowanie do występów publicznych w charakterze solisty, kameralisty i akompaniatora (sposoby opanowywanie stresu i umiejętności gry w różnych warunkach, zapoznanie się z formami zachowań podczas występów przed publicznością, podstawowe zagadnienia z zakresu autoprezentacji);
- zaznajomienie z historią budownictwa organowego, głównych linii rozwojowych muzyki organowej, (zagadnienia właściwego doboru repertuaru do różnego typu instrumentów, opanowanie sposobów gry w różnych warunkach akustycznych);
- rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi wydaniem nutowymi oraz literaturą przedmiotu.

Repertuar realizowany podczas studiów opiera się na kanonie najcenniejszych dzieł organowych od XVI wieku do czasów współczesnych. W przedziale XVI-XVIII w. rdzeń stanowią kompozycje Johanna Sebastiana Bacha oraz kompozytorów północnoniemieckich, francuskich, niderlandzkich i włoskich. Francuski repertuar XIX i XX w. reprezentują przede wszystkim C. Franck, Ch.-M. Widor, L. Vierne, M. Dupré i O. Messiaen, zaś niemiecki F. Liszt, M. Reger i S. Karg-Elert. Ważną rolę odgrywają także utwory kompozytorów polskich. W zależności od upodobań studenta i konkretnych potrzeb dobierane są również utwory innych twórców.

Metody kształcenia	<p>Zajęcia odbywają się indywidualnie, w relacji „mistrz-uczeń” w wymiarze dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Prowadzone są z każdym studentem indywidualnie, z możliwością biernego uczestnictwa innych studentów. Problemy wykonawcze omawiane są na podstawie realizowanego w danym semestrze repertuaru. Analiza zagadnień technicznych i interpretacyjnych zmierza do wykształcenia najbardziej odpowiednich dla studenta metod ćwiczenia. Omawiane konteksty stylistyczne i estetyczne prowadzą do uświadomienia sobie przez studenta bogactwa różnorodnych tradycji wykonawczych. Ćwiczenia techniczne (np. stosowanie różnych rodzajów artykulacji i frazowania) realizowane są na przygotowywanym w danej chwili repertuarze oraz na fragmentach innych utworów na zasadzie analogii. Student przechodzi stopniowo od naśladowania, powtarzania i utrwalania omawianych treści do coraz bardziej samodzielnych wyborów. Omawianie podstawowych założeń teoretycznych, historycznego rozwoju organów i tradycji wykonawczych muzyki organowej stanowi też punkt wyjścia do obiektywnego spojrzenia na pracę własną oraz krytycznej oceny wykonań płytowych i koncertowych innych wykonawców. Podczas zajęć, audycji i egzaminów mogą być używane urządzenia do nagrywania, ułatwiające kontrolę postępów w samodzielnej pracy. Studenci zachęceni są do udziału w kursach mistrzowskich oraz w konkursach w kraju i zagranicą. Biorą też czynny udział w życiu koncertowym Akademii Muzycznej w Krakowie oraz w koncertach organizowanych przez inne instytucje.</p>	
Metody weryfikacji efektów uczenia się	wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Symbol efektu
	EGZAMIN PRAKTYCZNY	Ins1aK_W01 Ins1aK_W02 Ins1aK_W03 Ins1aK_W04 Ins1aK_W07 Ins1aK_W09 Ins1aK_W10 Ins1aK_W12 Ins1aK_W13 Ins1aK_W14 Ins1aK_U01 Ins1aK_U02 Ins1aK_U03 Ins1aK_U04 Ins1aK_U06 Ins1aK_U07 Ins1aK_U09 Ins1aK_U10 Ins1aK_U14 Ins1aK_U15 Ins1aK_U16 Ins1aK_U18

		Ins1aK _U22 Ins1aK _U23 Ins1aK _U24 Ins1aK _K01 Ins1aK _K02 Ins1aK _K03 Ins1aK _K04 Ins1aK _K05 Ins1aK _K06 Ins1aK _K07 Ins1aK _K08 Ins1aK _K09 Ins1aK _K10
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie każdego semestru uwarunkowane jest obecnością na zajęciach, systematyczną pracą i opanowaniem ustalonego repertuaru. Uzyskanie zaliczenia jest warunkiem przystąpienia do egzaminu praktycznego na zakończenie semestru. Egzaminy praktyczne składane są przed komisją egzaminacyjną. W semestrach I-V czas trwania prezentowanego repertuaru wynosi ok. 35 minut. Na zakończenie semestru VI student składa egzamin licencjacki. Czas trwania ok. 45 minut. W repertuarze obowiązkowo jedna z sonat triowych J. S. Bacha (BWV 525-530) oraz utwór romantyczny - czas trwania przynajmniej 10 minut.	
Literatura obowiązkowa: <i>Literatura w języku polskim:</i> Bukofzer, Manfred: Muzyka w epoce baroku, Warszawa 1970 Erdman, Jerzy: Polska muzyka organowa epoki romantycznej, Warszawa 1995 Encyklopedia Muzyki PWM, Kraków 1979- Gołos, Jerzy: Polskie organy i muzyka organowa, Warszawa 1972 Gra a vista jako nieodzowny element wykształcenia muzyka, Warszawa 2006 Harnoncourt, Nikolaus: Muzyka mową dźwięków, Warszawa 1985 Organy i muzyka organowa I-XII, Gdańsk 1977-2003 (wybrane artykuły) Sapalski, Antoni: Przewodnik dla organistów, Lublin 1985 Schweitzer, Albert: Johann Sebastian Bach, Kraków 1987 Szoka, Marta: Polska muzyka organowa w latach 1945-1985, Łódź 1993 <i>Literatura obcojęzyczna (Wybrane hasła lub fragmenty):</i> Die Musik in Geschichte und Gegenwart, Kassel 1994- The New Grove Dictionary of Music and Musicians, London, New York 2001 Apel, Willi: Geschichte der Orgel- und Klaviermusik bis 1700, Kassel 1967 Beckmann, Klaus: Die Norddeutsche Schule, t.I-II, Mainz 2005, 2009 Beckmann, Klaus: Repertorium Orgelmusik 1150-2000 t. I, Mainz 2001 Douglas, Fenner: The Language of the Classical French Organ, New Haven 1995 Handbuch Orgelmusik, Kassel 2002 Hurford, Peter: Making Music on the Organ, Oxford 1990 Laukvik, Jon: Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis t. I-II, Stuttgart 1996, 2000 Silbiger, Alexander: Keyboard Music Before 1700, New York 1995 Smith, Rollin: Playing the Organ Works of César Franck, Stuyvesant 1997 Snyder, Kerala: Dieterich Buxtehude, Kassel 2007 Thistlewaite Nicolas; Webber, Geoffrey: The Cambridge Companion to the Organ, Cambridge 1998 Williams, Peter: Johann Sebastian Bachs Orgelwerke, t. I-III, Mainz 1996-2000 Literatura uzupełniająca: <i>Literatura w języku polskim:</i> Bąkowski-Kois, Dariusz: Zagadnienia sonorystyczno-wykonawcze iberyjskiej muzyki organowej XVII stulecia, Kraków 2006 Brzezińska, Barbara: Repertuar polskich tabulatur organowych z pierwszej połowy XVI wieku, Kraków 1987 Chwałek Jan: Budowa organów, Warszawa 1971 Marzec, Radosław: Interpretacja utworów organowych Jana Sebastiana Bacha w świetle źródeł XVIII wiecznych, Lublin 2005 Ocenianie wykonań muzycznych, Warszawa 2007 Szelest, Marcin: Przemiany stylistyczne we włoskiej muzyce organowej przełomu XVI i XVII stulecia, Kraków 2007 Wilkowska-Chomińska, Krystyna: Twórczość Mikołaja z Krakowa, Kraków 1967 <i>Literatura obcojęzyczna (wybrane hasła lub fragmenty):</i>		

Dirksen, Peter: The Keyboard Music of Jan Pieterszoon Sweelinck, Utrecht 1997
 Eggebrecht, Hans Heinrich: Die Orgelbewegung, Stuttgart 1967
 French Organ Music from the Revolution to Franck and Widor, Rochester 1997
 Gorenstein, Nicolas: L'orgue post-classique. Du Concert Spirituel à Cavaillé-Coll, Paris 1993
 Hammond, Frederick: Girolamo Frescobaldi, Cambridge 1983
 Haselböck, Martin: Franz Liszt und die Orgel, Wien 1999
 Ochse, Orpha: Organist and Organ Playing in Nineteenth-Century France and Belgium, Bloomington 1994
 Oosten, Ben van: Charles-Marie Widor. Vater der Orgelsymphonie, Paderborn 1997
 Smith, Rollin: Louis Vierne. Organist of Notre-Dame Cathedral, Hillsdale, NY 1999
 Smith, Rollin: Towards An Authentic Interpretation of the Organ Works of César Franck, Hillsdale, NY 2001 Steed, Graham: The Organ Works of Marcel Dupré, Hillsdale, NY 1999
 Wolff, Christoph: Johann Sebastian Bach. The Learned Musician, New York 2001

NAKLAD PRACY STUDENTA

	Liczba godzin
Zajęcia dydaktyczne	180
Przygotowywanie się do zajęć	955
Konsultacje	15
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	150
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	150
Łączny nakład pracy studenta w godz.	1450
Liczba punktów ECTS	58
Praktyki (jeśli obowiązują)	-----
Łączny nakład pracy studenta w godz.	-----
Liczba punktów ECTS	-----

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

- Koncertowa działalność organowa;
- animacja organowego życia muzycznego;
- współorganizacja festiwali, koncertów, wydarzeń religijnych o charakterze koncertowym;
- działalność w charakterze organisty liturgicznego.